

TER BESLUITVORMING

Aan: PO, VO

Voortgezet Onderwijs
Van

Datum

19 maart 2020

Referentie
Bijlagen
Kopie voor
Reeds afgestemd met
Aantal pagina's

3

nota

Gevolgen Coronacrisis op onderwijstijd po/vo

Aanleiding

De ontwikkelingen rond het Coronavirus en de genomen maatregelen volgen elkaar in rap tempo op. Zondag 15 maart heeft het Kabinet besloten dat de scholen dichtgaan tot en met in ieder geval 6 april. Scholen proberen nu onderwijs op afstand te regelen voor hun leerlingen, maar leerlingen zullen onderwijs gaan missen. Deze nota legt enkele beslispunten voor hoe we met deze gemiste onderwijstijd en de opgelopen achterstanden om kunnen gaan. Input vanuit de MT's is welkom voor het verder uitwerken van maatregelen. Voor de verdere uitwerking is _____ bezig met een voorstel richting het _____, daar kan deze input ook in worden meegenomen.

Beslispunten

Het inhalen van gemiste onderwijstijd voor alle leerlingen is juridisch complex en kost veel geld. Het lijkt vooralsnog ook niet nodig om voor alle leerlingen extra tijd te organiseren. Het gaat vooral om de kwetsbare groepen. Deze groepen moeten baat hebben bij de maatregelen. In het vo bestaat al een geschikt instrument om kwetsbare groepen met een achterstand te helpen, namelijk de regeling zomerscholen. Voor po kan bezien worden of dit instrument ook geschikt is.

- Is het _____ het eens met de insteek dat er niet wordt ingezet op het voor alle leerlingen verplicht inhalen van alle onderwijstijd, maar dat er gerichte maatregelen worden genomen om eventuele achterstanden weg te werken?
- Gaat u dan ook akkoord met het voorstel om 'het inhalen van onderwijstijd in schoolvakanties' nu niet verder uit te werken?
- Gaat u akkoord met het in kaart brengen van de manier waarop de zomerscholen in het po en vo en initiatieven van de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) kunnen worden ingezet als middel om gericht eventuele achterstanden weg te werken en kansenongelijkheid te bestrijden?
- Discussiepunt: Welke doelgroep willen we bereiken met maatregelen gericht op wegwerken van achterstanden? Dit gegeven het feit het aantal leerlingen en de grootte van de opgelopen achterstand nog niet duidelijk zijn. Ook is nog niet duidelijk hoeveel budget er eventueel vrijgemaakt kan worden voor deze maatregelen.

N.B. Op dit moment zijn geen financiële middelen beschikbaar. Als we zicht hebben op wat inhoudelijk wenselijk is en wat daarvan de kosten zijn dan zal binnen de OCW-begroting moeten worden gezien hoe de aanvullende middelen binnen de begroting worden ingepast of hoe kan worden geherprioriteerd. N.B. Dit zal op een opportuun moment ook met de raden besproken kunnen worden. De regeling zomerscholen betreft immers een vrijwillige subsidieregeling. We kunnen met de raden bespreken hoe we ervoor kunnen zorgen dat juist de scholen met leerlingen die achterstanden oplopen zich hiervoor zullen aanmelden.

Datum

Toelichting

Inhalen onderwijstijd door inkorten mei- en/of zomervakantie

Door de Coronacrisis gaan leerlingen onderwijstijd missen. Deze gemiste onderwijstijd zou in theorie in een schoolvakantie worden ingehaald. Wij stellen voor de gemiste onderwijstijd om de hieronder volgende redenen niet in schoolvakanties in te halen.

Inhoudelijk

- Het aanpassen van de vakantieregeling zou tot (maatschappelijke) onrust kunnen leiden. Ouders en onderwijspersoneel hebben wellicht al vakanties geboekt en onderwijspersoneel zal deze maatregel ervaren als het afpakken van vakantiedagen.
- Vakantiedata worden zorgvuldig vastgesteld in overleg met raden, belangengroepen als ANWB en Ouders & Onderwijs, BZK en EZK. Eenzijdig wijzigen van de vakantiedata doet geen recht aan het zorgvuldige proces bij vaststelling van vakantiedata.
- Het is pedagogisch niet verantwoord om vakanties in te korten of te schrappen. Indien de meivakantie wordt geschrapt, gaan leerlingen ruim drie maanden naar school totdat de zomervakantie begint, terwijl dat normaal gesproken ongeveer acht weken is. De onderwijstijd wordt dan wel ingehaald, maar de vraag is hoe effectief dat is.
- De gemiste onderwijstijd wordt door afstandsonderwijs door scholen zoveel mogelijk beperkt. Er vallen geen onderwijsdagen uit, deze worden 'alleen' anders ingevuld dan met reguliere lessen, bijvoorbeeld middels afstandsonderwijs. Er behoeven dus sowieso geen gemiste dagen te worden ingehaald.
- Deze maatregel 'extra onderwijstijd' is generiek voor alle leerlingen, terwijl het nuttig lijkt om de maatregel te richten op die leerlingen die dat nodig hebben.
- In het po is de onderwijstijd zo geregeld dat deze voor leerlingen wordt berekend over acht schooljaren. Het is voor veel leerlingen mogelijk de komende jaren meer onderwijstijd in te roosteren dan in de regel nu het geval is.
- Scholen in het vo moeten leerlingen in de gelegenheid stellen een programma te volgen dat een bepaalde hoeveelheid onderwijstijd omvat, wat verschilt per programma (vmbo, havo of vwo). Leerlingen moeten een programma *kunnen* volgen van die omvang, maar daar mag ook van worden afgeweken. Gemiste onderwijstijd kan in volgende jaren worden ingehaald als dit in het belang van de leerling is.
- Scholen kunnen onderwijstijd inhalen door volgend schooljaar bijvoorbeeld enkele lesweken per dag wat meer onderwijstijd in te roosteren.

Juridisch en financieel

- Bij het inkorten van een schoolvakantie zal onderwijspersoneel meer moeten werken dan de cao voorschrijft. Dit betekent dat OCW de bekostiging naar schoolbesturen moet ophogen, zodat zij het onderwijspersoneel meer salaris kan betalen. De kosten om het personeel een week extra in te zetten kost in het po grofweg € 210 mln. en in het vo € 170 mln. Hiervoor bestaat geen ruimte op de OCW-begroting. Daarnaast is het de vraag of het een doelmatige besteding van middelen is, omdat de maatregel generiek is.
- Vakanties zijn gedefinieerd als 'dagen waarop geen onderwijs wordt verzorgd'. Dat geldt ook voor de meivakantie. Scholen mogen leerlingen niet verplichten om in de meivakantie onderwijs te volgen (dat volgt uit het Inrichtingsbesluit WVO, art. 16) en zij mogen leraren niet verplichten in de meivakantie onderwijs te verzorgen (dat volgt uit de cao-vo), ook geen onderwijs op afstand.
- Juridisch vergt het een cao-akkoord en dan nog is het de vraag of docenten verplicht kunnen worden om les te geven.
- Scholen mogen leerlingen aanbieden onderwijstijd (eventueel op afstand) in te halen in een schoolvakantie of in het weekend. Zowel voor leraren als voor leerlingen is dit facultatief, leraren en leerlingen mogen niet worden verplicht onderwijs te verzorgen of te volgen in een schoolvakantie of weekend.

Bestrijding onderwijsachterstanden en kansenongelijkheid

Voor het inhalen van eventuele onderwijsachterstanden kan gebruik worden gemaakt van het instrument zomerscholen. In het po worden bestaande zomerscholen al (mede) gefinancierd door gemeenten uit de GOAB-middelen. In het vo bestaat er al een regeling zomerscholen, waar scholen subsidie kunnen krijgen om een zomerschool op te zetten. Eventueel kan worden verkend of deze regeling ook kan worden opengesteld voor po-scholen. Bij de bestrijding van onderwijsachterstanden en kansenongelijkheid kunnen we aansluiten bij effectieve initiatieven vanuit de GKA. Voor het _____ van maandag 4 april wordt een nota voorbereid voor kansengelijkheid en onderwijs op achterstand en daaraan gerelateerde maatregelen.

Vraag bij het uitwerken van voorstellen om eventuele onderwijsachterstanden in te halen is nog wel hoe groot de doelgroep is die we willen bereiken. De regeling zomerscholen vo is nu bijvoorbeeld gericht op leerlingen die (zouden) blijven zitten, maar de groep leerlingen in het vo die een onderwijsachterstand oploopt door de Coronacrisis is een stuk groter. Ook in het po is er een verschil of de maatregelen gericht zijn op de groep leerlingen die zou blijven zitten (1,4%) of een grotere groep leerlingen, zoals bijv. 15% van de leerlingen, zoals bij het onderwijsachterstandenbeleid. De grootte van de doelgroep heeft vanzelfsprekend ook invloed op de hoogte van het budget dat moet worden vrijgemaakt.

Zomerscholen po

- Leerlingen die een leerachterstand hebben opgelopen, kunnen we in de gelegenheid stellen om in de zomer leerachterstanden weg te werken.
- De regeling zomerscholen kan ook voor scholen in het po worden opengesteld, binnen het vo bestaat deze regeling al. Doel van het organiseren van de zomerschool is om zittenblijven van leerlingen te voorkomen. Het

bedrag per leerling zou dan € 450 zijn, dit is gelijk aan het bedrag per leerling in het vo.

Datum

- Als we er van uitgaan dat 1,4% van de leerlingen in het vo blijft zitten, en we al deze leerlingen een zomerschool willen aanbieden dan moet er voor deze regeling ruim € 9 mln. beschikbaar zijn. Deze ruimte is er nu niet op de OCW-begroting.
- Een alternatief kan zijn om het onderwijsachterstandenbudget van gemeenten (GOAB-middelen) op te hogen met als doel dat gemeenten zomerscholen financieren van deze ophoging. Middels een brief aan wethouders beschrijven we dat de ophoging bedoeld is om zomerscholen te organiseren.
- Een ander alternatief voor het inhalen van eventuele achterstanden is het verhogen van het onderwijsachterstandenbudget van scholen in het vo. Scholen kunnen dit extra geld inzetten voor het organiseren van zomerscholen of bijlessen in het komende schooljaar. Met het huidige onderwijsachterstandenbeleid wordt ingezet op het tegengaan van achterstanden bij de 15% van de leerlingen bij wie het risico op onderwijsachterstanden het grootst is. Met het verhogen van het onderwijsachterstandenbudget van scholen wordt de lumpsumbekostiging aan scholen groter en is er geen directe garantie dat het besteed wordt aan achterstanden. Middels een brief aan de scholen kan gevraagd worden dit geld juist te besteden.

Zomerscholen vo

- Ook leerlingen in het vo die een leerachterstand hebben opgelopen kunnen we aanbieden om in de zomer leerachterstanden weg te werken. Om alle leerlingen die zouden blijven zitten deze kans te geven moet de regeling zomerscholen wel worden uitgebreid, zowel wat betreft financiering als wat betreft reikwijdte.
- Als we ervan uitgaan dat 6% van de leerlingen in het vo blijft zitten (huidige percentage) en we alle leerlingen die (zouden) blijven zitten, willen aanbieden om een zomerschool te volgen, dan moet OCW het budget met ruim € 10 mln. verhogen. Op dit moment is hiervoor geen ruimte op de OCW-begroting.

Van: _____
Verzonden: vrijdag 20 maart 2020 14:38
Aan: _____
CC: _____

Onderwerp: RE: Onderwijsbulletin #2
Bijlagen: Concept Corona-onderwijsbulletin #2 - _____ .docx

Hoi _____,
Te laat, maar toch nog wat kleine tekstuele opmerkingen. Hopelijk kun je ze nog meenemen.
Groet,

Van: _____
Verzonden: vrijdag 20 maart 2020 12:08
Aan: _____
CC: _____

Onderwerp: RE: Onderwijsbulletin #2
Ha _____,
Paar kleine opmerkingen in bijlage.
Gr, _____

Van: _____
Verzonden: vrijdag 20 maart 2020 11:43
Aan: _____

Onderwerp: Onderwijsbulletin #2

Hallo allemaal,
Zie hier een opzet voor het 2^e bulletin.
Ik wacht nog op informatie over overgangsnormen van mevrouw _____.
Zie hieronder de inhoudsopgave. Corrigeer of vul vooral aan op de teksten. Graag voor 14:00.
In deze tweede mail vindt u informatie over:

- Het bieden van goed afstandsonderwijs aan leerlingen zonder directe toegang tot goede ICT;
- Passend onderwijs en gelijke kansen;
- De beslissing om geen eindtoets af te nemen dit jaar en de gevolgen daarvan;
- Wat de aanpassingen in het kader van corona betekenen voor de onderwijstijd;
- Informatie over overgangsnormen in het voortgezet onderwijs;
- Ter informatie de maatregelen die in het hoger onderwijs worden genomen.

Groet,
